

I - Görüşülecek işler listesi.

II - Büyük Kurultay Başkanlığına
sunulan Layihaların Bitikleri
örnekleri.

**Ç. H. P.
BÜYÜK KURULTAY**

**ANKARA
9-5-1935**

- I - Görüşülecek işler listesi.
- II - Büyük Kurultay Başkanlığına sunulan Layihaların Bitikleri örnekleri.

C. H. P.

Büyük Kurultay

A N K A R A
9-5-1935

Parti Nizamnamesine Göre Büyük Kurultayın İşleri

1. — İki Bařkan vekili, dört ktip, on beřer üyeli *program nizamname*, *hesap* ve yirmi beř üyeli *lyiha* encümenleri seęimi.

Genel Başkanın söylevi. (veya okutacakları beyanname)

Dileklerle *program ve nizamname projeleri* ve hesap hulsaları hakkında genel ktiplikten yazılan *tezkerelerin* encmenlere havalesi.

2. — Encmenlerce incelenip genel heyetin konuřma ve onayına sunulan işler.

3 — Umum idare heyeti seęimi.

(Kurultay sonunda partiye verilen yeni yol hakkında Genel Bařkan söylev yapar veya kongre kapandıktan sonra bir beyanname çıkarır.)

Partinin Dördüncü Büyük Kurultayı Yüce Başkanlığına

Bundan evelki Kurultayımızın kabul etmiş olduğu nizamname ile Partimiz halk dileklerinin toplanmasını önemli bir iş saymıştı. Bununla, yurd işlerinin daha iyi ve ihtiyaçlara uygun olarak görülmesi yolu tutulmuştur.

Her yıl yurdun her köşesinde kurulan kongrelerce, halkın istekleri üstünde yapılan konuşmalarla her yerin kendi ihtiyacı bakımından ve genel ihtiyaçlar bakımından tesbit edilen dilek - ler Parti Hükümeti ve müesseseleri nezdinde takib olunmuş - tur. Bu sistem sayesinde halk yığınlarının dilek ve istekleri süzülerek kurucu ve yapıcı makamların çalışmasında bir yandan devletin ve idarenin yüksek görüşlerinin icabları göz önünde tutulurken öte yandan da kararların alınışında ve işlerin yapılışında ulusun görüşlerine de mümkün olduğu kadar uygunluk temin edilmiş bulunuyor. Gene bu sistemle Türkiye'de idareye ulusun tesiri yalnız meclisleri seçerken rey vermekle kalmıyor; otoritelerin yüksek hâkimiyeti kanunlarla ve Partimiz prensipleriyle mahfuz kalmakla beraber egemenliğin kaynağı olan ulus kütlesi, Parti mekanizmasının işleme yolundan devlet idaresine arsız bir surette iştirak etmiş oluyor.

Partimizin üstün bir fârikası olan bu çalışmaya bütün Parti teşkilâtı, geçirdiğimiz dört yıl içinde önem vermiş ve Partinin bütün esaslarına olduğu kadar bu çalışma yolundaki birliğe de aynı ehemmiyeti veren hükümetimizle - övücü bir dille söylenmeğe değer - beraberlik yapılmıştır.

İş birliği ve çalışma beraberliğinde vilâyetler hususî idareleriyle belediyelerin Parti ile elele oluşu da kayda değer.

Parti dilekleri işinin, ulus meselesi içindeki bu önemini teba-

rüz ettirdikten sonra dilekler içinde Büyük Kurultaya arz edilecek noktaları aşağıda sıralıyorum:

1. — Üçüncü Büyük Kurultayda müzakere edilip takibleri Kurultay kararıyla Partiye vazife olarak bırakılan dilekler takib edilmiş, bunlardan yaptıklarıyla yapılmıyanların (A) işaretli dosya içindeki listeleri bağlı olarak sunulmuştur. Geri kalanların ne için yerine getirilemedikleri karşılıklarında yazılmıştır.

2. — Kurultaydan iki sene sonra toplanmaları nizamnamemiz hükümlerinden olan vilayet kongreleri 932-933 yılında toplanmış ve teşkilât kademelerinin dilekleri arasında takibi Umumi İdare Heyetine ait olanları göndermişlerdi. Bu dilekler Bakanlıklar ve bağlı kurumlar katında takib edilmiş, alınan sonuçlar Vilâyet İdare Heyetlerine bildirilmişti. Kurultayın sayın üyelerinden arzu buyuranların görüp okumaları için bu muameleye ait (B) işaretli dosya takımı ile sunulmuştur. İşlerin kolay bulunup anlaşılması için bu dosyaya numaralı bir liste bağlanmıştır.

3. — Bu seferki Büyük Kurultayımızdan evvel toplanan Vilâyet Kongrelerince tesbit olunan dilekler, Vilâyet Başkanlıklarından gelmiş ve bunlar ilgileri itibarile ayırılarak Bakanlıklara gönderilmişti. Bu dileklerin asıllarıyla Bakanlıklardan gönderilen karşılıkları (C) işaretli dosya olarak takımı ile sunuyorum. Bütün bu dileklerin Kurultayca kolayca incelenmesi için işler hülâsaları yapılarak Bakanlıklara göre ayrı ayrı tasnif edilmiş ve her işin yanına da dileği yollayan vilâyetin adı işaretlenmiştir. Dilekler Kurultayın ana işleri arasında bulunduğundan bu hülâsalar basılıp üyelere dağıtılmıştır.

Partimizin Dördüncü Büyük Kurultayına Umumi İdare Heyetinin candan bağlılığını ve derin saygılarını sunarım.

C. H. P. Genel Kâtibi
Kütahya Saylavı
R. Peker

Partinin Dördüncü Büyük Kurultayı Yüce Başkanlığına

Geçen Kurultaydan şimdiye kadarki dört yıllık merkez kat'f hesap hulâsalarını partimiz nizamnamesinin (40) ıncı maddesine uyarak Büyük Kurultaya sunuyorum.

Bu dört yıla ait bütün hesap muameleleri parti genel başkanlık divanınca konan usul yolundan yine aynı divanın tayin ettiği murakiblerce her dört ayda bir dikkat gözünden geçirilmiş ve raporlara bağlanmıştır. Bu rapolarla beraber hesaba ait bütün kayıtlar ve kağıtlar yüksek kurultayın emrine hazırdır. Parti Umumi İdare Heyetinin yüce başkanlığına ve yüksek kurultaya candan bağlılığını ve saygılarını sunarım.

C. H. P. Genel Kâtibi
Kütahya Saylavı
R. Peker

Partinin Dördüncü Büyük Kurultayı Yüce Başkanlığına

Dört yıllık çalışmamızın verdiği tecrübe ile yurdun ihtiyaçlarına uygunluk noktası gözde tutularak Umumi İdare Heyetinin hazırladığı parti program ve nizamname taslaklarını bağlı olarak dördüncü parti büyük kurultayı katına sunuyorum. Bunları nizamnamenin emrine uyarak parti genel divanı inceleyerek ve düzelterek onanmıştır. Umumi idare heyetinin içten bağlılık ve saygılarını sunarım.

C. H. P. Genel Kâtibi
Kütahya Saylavı
R. Peker